

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อจากการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมทางอารมณ์ ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์แม่ของเด็กเล็ก จำนวน 200 คน มาวิเคราะห์หาการยลละ ของ ความดีเกี่ยวกับการรับรู้ของแม่ต่อพฤติกรรมทางอารมณ์แต่ละด้านของลูก ซึ่งมีทั้งหมด 8 ด้าน จำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่เกิดของลูก โดยนำเสนอในรูปแบบตารางทั้งหมด 33 ตาราง ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ของแม่ต่อการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ของลูก โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่เกิดของลูก

ตารางที่ 2 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อการแสดงอารมณ์โกรธของลูก โดยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่เกิดของลูก

ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ			
ชาย		หญิง		ชาย		หญิง	
โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง
จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%

1. อารมณ์โกรธ											
ไม่เคย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เคย บ่อยครั้ง	11 44	12 48	14 56	15 60	12 48	16 64	13 52	17 68			
บางครั้ง	11 44	10 40	8 32	7 28	8 32	7 28	11 44	7 28			
น้อยครั้ง	3 12	3 12	3 12	3 12	5 20	2 8	1 4	1 4			

จากตารางที่ ๒ ปรากฏว่าแม่ทุกคน เคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์โกรธ และพบว่าลูกจะแสดงอารมณ์โกรธเกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีจำนวนรอยตะสูงในทุกกลุ่ม.

ตารางที่ 3 แสดงการรับรู้ของแมตต่อการแสดงอารมณ์กลัวของลูก โดยจำแนกตาม
ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่การเกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
2. อารมณ์กลัว																
ไม่เคย	1	4	1	4	2	8	-	-	3	12	1	4	2	8	2	8
เคย บ่อยครั้ง	11	44	5	20	6	24	14	56	5	20	6	24	10	40	10	40
บางครั้ง	12	48	19	76	17	68	11	44	15	60	16	64	13	52	13	52
น้อยครั้ง	1	4	-	-	-	-	-	-	2	8	2	8	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า แม่ไม่เคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์กลัว มีจำนวนร้อยละน้อยกว่าแม่ซึ่งเคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์กลัว นอกจากนี้แม่สังเกตเห็นว่าลูกจะแสดงอารมณ์กลัวเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม

ตารางที่ 4 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อการแสดงอารมณ์คับข้องใจของลูก โดย
จำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่การ
เกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
3. อารมณ์คับข้องใจ																
ไม่เคย	1	4	3	12	3	12	4	16	4	16	2	8	5	20	2	8
เคย บ่อยครั้ง	12	48	13	52	13	52	13	52	12	48	12	48	10	40	16	64
บางครั้ง	10	40	7	28	9	36	8	32	9	36	10	40	9	36	7	28
น้อยครั้ง	2	8	2	8	-	-	-	-	-	-	1	4	1	4	-	-

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า แม่ไม่เคยสังเกตเห็นว่า ลูกแสดงอารมณ์คับข้องใจ
มีจำนวนร้อยละน้อยกว่าแม่ผู้ซึ่งเคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์คับข้องใจ นอกจากนี้
แม่สังเกตเห็นว่าลูกจะแสดงอารมณ์คับข้องใจเกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม

ตารางที่ 5 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อการแสดงอารมณ์จิตใจของลูก โดยจำแนก
 ความรุนแรงทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่เกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน								
4. อารมณ์จิตใจ																
ไม่เคย	3	12	2	8	4	16	1	4	2	8	3	12	3	12	2	8
เคย น้อยครั้ง	7	28	7	28	5	20	12	48	9	36	8	32	7	28	10	40
บางครั้ง	15	60	15	60	15	60	12	48	14	56	14	56	15	60	13	52
บ่อยครั้ง	-	-	1	4	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า แม่ไม่เคยสังเกตเห็นว่า ลูกแสดงอารมณ์จิตใจ มีจำนวนร้อยละ
 น้อยกว่าแม่ผู้ซึ่งเคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์จิตใจ นอกจากนี้แม่ยังสังเกตเห็นว่า ลูกจะแสดง
 อารมณ์จิตใจเกิดขึ้น เป็นบางครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม

ตารางที่ 6 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อการแสดงอารมณ์วัยของลูก โดยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่การเกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
5. อารมณ์วัย																
ไม่เคย	3	12	4	16	3	12	6	24	6	24	4	16	4	16	5	20
เคย บ่อยครั้ง	15	60	12	48	15	60	14	56	11	44	11	44	14	56	13	52
บางครั้ง	6	24	5	20	7	28	5	20	8	32	8	32	7	28	5	20
น้อยครั้ง	1	4	4	16	-	-	-	-	-	-	2	8	-	-	2	8

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า แม่ไม่เคยสังเกตเห็นว่า ลูกแสดงอารมณ์วัย มีจำนวนร้อยละน้อยกว่าแม่ผู้ซึ่งเคยสังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์วัย นอกจากนี้แม่สังเกตเห็นว่า ลูกจะแสดงอารมณ์วัยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม

ตารางที่ 7 แสดงการรับรู้ของแมตต่อการแสดงอารมณ์อยากหรืออยากเห็นของลูก โดยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่ การเกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
6. อารมณ์อยาก อยากเห็น																
ไม่เคย	5	20	2	8	3	12	2	8	4	16	3	12	3	12	2	8
เคย บ่อยครั้ง	16	64	18	72	15	60	13	52	15	60	12	48	11	44	14	56
บางครั้ง	4	16	5	20	7	28	10	40	6	24	10	40	11	44	9	36
น้อยครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่าแม่ไม่เคยสังเกตพบว่า ลูกแสดงอารมณ์อยากหรืออยากเห็น มีจำนวนร้อยละน้อยกว่าแม่ผู้ซึ่งเคยสังเกตพบว่าลูกแสดงอารมณ์อยากหรืออยากเห็น นอกจากนี้ แม่สังเกตพบว่า ลูกจะแสดงอารมณ์อยากหรืออยากเห็นบ่อยครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม และไม่ปรากฏว่ามีแม่สังเกตพบว่าลูกแสดงอารมณ์อยากหรืออยากเห็นน้อยครั้ง

ตารางที่ 8 แสดงการรับรู้ของแมตการแสดงอารมณ์สนุกสนานว่าเริงของลูก โดยจำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่ การเกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
7. อารมณ์สนุกสนาน																
ว่าเริง																
ไม่เคย	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
เคย บ่อยครั้ง	24	96	22	88	20	80	21	84	22	88	20	80	23	92	24	96
บางครั้ง	1	4	3	12	5	20	4	16	3	12	5	20	2	8	1	4
น้อยครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า แม่ทุกคน เคยสังเกตเห็นว่า ลูกจะแสดงอารมณ์สนุกสนาน ว่าเริง และแม่พบว่าลูกจะแสดงอารมณ์สนุกสนานว่าเริง เกิดขึ้นบ่อยครั้ง มีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม และไม่ปรากฏว่า มีแม่สังเกตเห็นว่าลูกแสดงอารมณ์สนุกสนานว่าเริงน้อยครั้ง

ตารางที่ 9 แสดงการรับรู้ของแม่ออกการแสดงอารมณ์รักของลูก โดย
จำแนกตามฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับ
ที่เกิดของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
8. อารมณ์รัก																
ไม่เคย	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
เคย บ่อยครั้ง	16	64	18	72	16	64	19	76	17	68	19	76	15	60	18	72
บางครั้ง	9	36	7	28	9	36	6	24	8	32	6	24	10	40	7	28
น้อยครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่าแม่ทุกคนเคยสังเกตพบว่าลูกแสดงอารมณ์รัก
และพบว่าลูกจะแสดงอารมณ์รัก เกิดขึ้นบ่อยครั้งมีจำนวนร้อยละสูงในทุกกลุ่ม และ
ไม่ปรากฏว่ามีแม่สังเกตพบว่าลูกแสดงอารมณ์รักน้อยครั้ง

2. การรับรู้ของแม่คอตสาเหตุการณ์เกิดอารมณ์ต่าง ๆ ของลูก โดยจำแนกตาม
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่เกิดของลูก

ตารางที่ 10 แสดงการรับรู้ของแม่คอตสาเหตุการณ์เกิดอารมณ์โกรธของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง								
	โท	รอง	โท	รอง	โท	รอง	โท	รอง								
	จำนวน	%จำนวน	%จำนวน	%จำนวน	%จำนวน	%จำนวน	%จำนวน	%จำนวน								
1. อารมณ์โกรธมี																
สาเหตุเนื่องจาก																
ก. ลูกทรมานหรือ																
ขัดใจมิให้ทำในสิ่งที่																
ต้องการเช่นการ																
เล่น	22	88	24	96	21	84	22	88	19	76	20	80	16	64	18	72
ข. ระเบียบวินัย																
และการฝึกอบรม																
ของพ่อแม่หรือญาติ																
ผู้ใหญ่เช่นการ																
ลงโทษ	11	44	13	52	13	52	16	64	4	16	9	36	14	56	7	28
ค. สัมพันธภาพ																
กับผู้อื่น	11	44	12	48	12	48	9	36	7	28	10	40	11	44	13	52
ง. พยายามทำ																
สิ่งใดแล้วไม่ได้ผล	5	20	4	16	4	16	3	12	2	8	-	-	1	4	2	8

จากตารางที่ 10 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์โกรธของลูก
 พบสาเหตุการเกิดอารมณ์โกรธของลูกมี 4 ประการคือ (ก) ถูกห้ามหรือขัดใจมิให้ทำใน
 สิ่งที่ต้องการ (ข) ระเบียบวินัยและการฝึกอบรมของพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ (ค) สัมพันธภาพ
 กับผู้อื่น (ง) พยายามทำสิ่งใดแล้วไม่ได้อะไร ปรากฏว่าจากสาเหตุทั้ง 4 ประการนี้ แม่
 รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์โกรธเกิดจากสาเหตุในข้อ ก. คือถูกห้ามหรือขัดใจมิให้
 ทำในสิ่งที่ต้องการ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุการเกิดอารมณ์โกรธในข้อ
 ข, ค และ ง) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ
 88 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 96 (3) กลุ่มที่มีฐานะ
 เศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 84 (4) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เพศหญิง
 ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 76
 (6) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (7) กลุ่มที่มีฐานะ
 ทางเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 64 (8) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ
 เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 72

ตารางที่ 11 แสดงการรับรู้ของแม่ตอสาเหตุการ เกิดอารมณ์กลัวของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน	จำนวน	% จำนวน								
1. อารมณ์กลัวมี																
สาเหตุเนื่องจาก																
ก. ค่าบอเคา																
ของพ่อแม่หรือญาติ																
พี่น้อง เช่น หลอก																
หรือขู่ให้กลัว	22	88	22	88	16	64	20	80	20	80	21	84	18	72	20	80
ข. จินตนาการ																
ของตนเอง เช่น																
กลัวความมืด	1	4	5	20	5	20	1	4	3	12	2	8	4	16	2	8
ค. เรียนรู้จาก																
ประสบการณ์ตรง																
เช่น																
เคยถูกแมวกัด																
เคยถูกสุนัขตะกุก																
เสียงคัง	2	8	6	24	5	20	2	8	2	8	2	8	5	20	3	12
ง. จากโทรทัศน์																
หรือนิทาน	-	-	2	8	-	-	2	8	1	4	-	-	3	12	6	24

จากตารางที่ 11 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์กลัวของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์กลัวของลูกมี 4 ประการ คือ (ก) คำบอกเล่าของพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง (ข) จินตนาการของตนเอง (ค) เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (ง) จากโทรทัศน์หรือนิทาน ปรากฏว่าจากสาเหตุทั้ง 4 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอาการกลัวเกิดจากสาเหตุในข้อ ก. คือ คำบอกเล่าของพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุการเกิดอารมณ์กลัวในข้อ ข, ค และ ง) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 88 (2) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (3) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 64 (4) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (5) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (6) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72 (8) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80

ตารางที่ 12 แสดงการรับรู้ของแม่ ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์ซึมเศร้าของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศก	รอน	โศก	รอน	โศก	รอน	โศก	รอน								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
3. อารมณ์ซึมเศร้า																
มีสาเหตุเนื่องจาก																
ก. ถูกพ่อแม่หรือ																
ญาติพี่น้องขัดใจ เช่น																
เรื่องการเล่น																
ของเล่น	24	96	22	88	20	80	21	84	19	76	22	88	18	72	19	76
ข. ระเบียบวินัย																
การฝึกอบรมของพ่อแม่ เช่น การลงโทษ																
(ดู, คี) ห้ามเถียง																
เมื่อแม่ดู	9	36	12	48	10	40	11	44	5	20	12	48	9	36	4	16
ค. สัมพันธภาพ																
กับเด็กอื่น เช่น ถูก																
เพื่อนรังแกแล้ว																
สู้ไม่ได้	6	24	7	28	7	28	8	32	2	8	4	16	5	20	2	8

จากตารางที่ 12 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์คับข้องใจ
 ของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์คับข้องใจ มี 3 ประการคือ (ก) ถูกพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง
 ชักใจ (ข) ระเบียบวินัย การเพิกขมของพ่อแม่ (ค) สัมพันธภาพกับเด็กอื่น ปรากฏว่า
 จากสาเหตุทั้ง 3 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์คับข้องใจ เกิดจากสาเหตุ
 ในข้อ (ก) คือ ถูกพ่อแม่หรือญาติพี่น้องชักใจ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุ
 การเกิดอารมณ์คับข้องใจในข้อ ข และ ค) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง
 เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ
 88 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 80 (4) กลุ่มที่มีฐานะ
 เศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย
 ลูกคนโต ร้อยละ 76 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88
 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจ
 ต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76

ตารางที่ 13 แสดงการรับรู้ของแม่ คอสาเหตุการเกิดอารมณ์จิตใจของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
4. อารมณ์จิตใจมีสาเหตุเนื่องจาก																
ก. มีความปรารถนาอย่างมาก																
ค. สิ่งนั้นซึ่งคนไม่มี	20	80	16	64	20	80	16	64	17	68	20	80	21	84		
ข. ความนึกคิดของเด็กเอง เช่น ในฐานะที่เป็นพี่ควรจะได้รับมากกว่า																
ก. ความอง	5	20	9	36	5	20	5	20	9	36	8	32	5	20	4	16

จากตารางที่ 13 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์เชิงลบของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์เชิงลบของลูก มี 2 ประการ คือ (ก) มีความปรารถนาอย่างมากต่อสิ่งนั้น ซึ่งคนไม่มี (ข) ความนึกคิดของเด็กเอง ปรากฏว่าจากสาเหตุทั้ง 2 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์เชิงลบเกิดจากสาเหตุในข้อ ก. คือ มีความปรารถนาอย่างมากต่อสิ่งนั้น ซึ่งคนไม่มี มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุการเกิดอารมณ์เชิงลบในข้อ ข.) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 64 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 80 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 64 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 68 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 80 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 84

ตารางที่ 14 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์เรื้อรังของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%						
5. อารมณ์เรื้อรังมี																
สาเหตุเนื่องจาก																
ก. ต้องการเรียก																
ร้องความสนใจ																
ความรัก ความ																
เอาใจใส่จากแม่	16	64	19	76	17	68	15	60	16	64	21	84	18	72	19	76
ข. การอบรม																
เลี้ยงดูของพ่อแม่																
พ่อแม่ที่เข้มงวดหรืออ่อน																
เป็นตัวอย่งในการ																
เปรียบเทียบควย																
ความหวังว่าจะเป็น																
แรงจูงใจให้เด็ก																
ทำตัวดีขึ้น	9	36	6	24	8	32	10	40	9	36	4	16	7	28	6	24

จากตารางที่ 14 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์เรื้อรังของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์เรื้อรังของลูก มี 2 ประการ คือ (ก) ต้องการเรียกร้องความสนใจ ความรัก ความเอาใจใส่จากแม่ (ข) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ปรากฏว่า จากสาเหตุทั้ง 2 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอาการเรื้อรัง เกิดจากสาเหตุ ในข้อ ก. คือ ต้องการเรียกร้องความสนใจ ความรัก ความเอาใจใส่จากแม่ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุการเกิดอารมณ์เรื้อรังในข้อ ข.) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 64 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 76 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 68 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 60 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 64 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76

ตารางที่ 15 แสดงการรับรู้ของแม่ คอสาเหตุการเกิดอารมณ์อยากรู้ อยากเห็น
ของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โท	รอง	โท	รอง	โท	รอง	โท	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%						
6. อารมณ์อยากรู้																
อยากเห็นมีสาเหตุ																
เนื่องจาก																
ก. การเปลี่ยนแปลง																
ของร่างกาย																
และสมองเจริญ																
เติบโตขึ้น	6	24	10	40	10	40	10	40	7	28	4	16	15	60	16	64
ข. ธรรมชาติ																
ของเด็กมีความ																
อยากรู้ อยากเห็น																
ในสิ่งแปลกและ																
ใหม่	12	48	15	60	15	60	13	52	10	40	12	48	14	56	16	64
ค. ขอห้ามขอ																
บังคับและความ																
ลึกลับต่าง ๆ กระตุ้น																
ให้สนใจอยากรู้																
อยากเห็น	16	64	17	68	18	72	19	76	18	72	15	60	19	76	16	64

จากตารางที่ 15 แสดงการรับรู้ของแม่ทอสาเหตุการเกิดอารมณ์อยาก
 อยากรู้ของลูกพบสาเหตุการเกิดอารมณ์อยากเห็น มี 3 ประการ คือ (ก) การ
 เปลี่ยนแปลงของร่างกายและสนองเจริญเติบโตขึ้น (ข) ธรรมชาติของเด็กมีความอยากรู้
 อยากรู้ในสิ่งแปลกใหม่ (ค) ข้อห้ามขอมั่งคับ และความลึกลับต่าง ๆ ปรากฏว่าจาก
 สาเหตุทั้ง 3 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์อยากอยากรู้เห็น เกิดจากสาเหตุ
 ในข้อ ค. คือข้อห้าม ขอมั่งคับและความลึกลับต่าง ๆ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับ
 สาเหตุการเกิดอารมณ์อยากอยากรู้เห็นในข้อ ก และ ข) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มี
 ฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 64 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง
 เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 68 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต
 ร้อยละ 72 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76 (5) กลุ่ม
 ที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 72 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ
 เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 60 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำเพศหญิง ลูกคนโต
 ร้อยละ 76 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 64

ตารางที่ 16 แสดงการรับรู้ของแมตคอสาเหตุการเกิดอารมณ์สนุกสนานว่าเรึง
ของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%								
7. ลูกมีอารมณ์สนุก- สนานว่าเรึงมี สาเหตุเนื่องจาก ก. ได้รับความรัก ความเอาใจใส่จาก พ่อแม่	19	76	16	64	14	56	14	56	13	52	12	48	14	56	12	48
ข. ได้รับความ พอใจในสิ่งที่ต้องการ จะทำ หรือได้รับสิ่ง- ของที่ตนพอใจ	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100
ค. ได้รับความ ชม	9	36	9	36	8	32	9	36	8	32	6	24	10	40	12	48
ง. ได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ	3	12	4	16	5	20	6	24	4	16	7	28	3	12	2	8
จ. การมีสุขภาพดี	8	32	11	44	10	40	12	48	9	36	11	44	13	52	16	64

จากตารางที่ 16 แสดงการรับรู้ของแม่คอกสาเหตุการเกิดอารมณ์สนุกสนานร่าเริง
 ของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์สนุกสนานร่าเริงของลูกมี 5 ประการคือ (ก) ได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่(ข) ได้รับความพอใจในสิ่งที่ต้องการจะทำ หรือได้รับ
 สิ่งของที่ตนพอใจ (ค) ได้รับความชม (ง) ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ (จ) การมี
 สุขภาพดี ปรากฏว่าจากสาเหตุทั้ง 5 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์สนุก-
 สนานร่าเริง เกิดจากสาเหตุในข้อ ๒. คือได้รับความพอใจในสิ่งที่ต้องการจะทำหรือ
 ได้รับสิ่งของที่ตนพอใจ มีจำนวนร้อยละ สูงที่สุด คือร้อยละ 100 (เมื่อเปรียบเทียบกับ
 สาเหตุการเกิดอารมณ์สนุกสนานร่าเริงในข้อ ก, ค, ง และ จ) ในทุกกลุ่มคือ ทั้งใน
 กลุ่มเศรษฐกิจสูงและต่ำ เพศชาย และหญิง ลูกคนโตและคนรอง

ตารางที่ 17 แสดงการรับรู้ของแม่ ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์รักของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน	% จำนวน	% จำนวน	% จำนวน	% จำนวน	% จำนวน	% จำนวน	% จำนวน								
8. ลูกมีอารมณ์รัก และห่วงใยมี สาเหตุเนื่อง- จาก																
ก. ได้รับประสบ- การตรงโดยได้รับ ความรักและเอาใจ ใส่จากพ่อแม่	17	68	15	60	14	56	17	68	20	80	21	84	17	68	17	68
ข. เกิดจากการ เรียนรู้บุคคลใด ก็ตามสนองความ ต้องการของเขาได้ เช่น ตามใจ ให้ ของเล่นที่ถูกต้อง	8	32	10	40	11	44	8	32	5	20	4	16	8	32	8	32

จากตารางที่ 17 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อสาเหตุการเกิดอารมณ์รักของลูก พบสาเหตุการเกิดอารมณ์รักของลูกมี 2 ประการ คือ (ก) ได้รับประสบการณ์ตรง ได้รับความรักและเอาใจใส่ของพ่อแม่ (ข) เกิดจากการเรียนรู้ บุคคลโลกที่สามที่สามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ ปรากฏว่าจากสาเหตุทั้ง 2 ประการ แม่รับรู้สาเหตุที่ทำให้ลูกมีอารมณ์รัก เกิดจากสาเหตุในข้อ ก. คือ ได้รับประสบการณ์ตรง ได้รับความรักและเอาใจใส่ของพ่อแม่ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุการเกิดอารมณ์รักในข้อ ข.) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 68 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 60 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 56 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 68 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 68 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 68

3. การรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ของลูก โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่การเกิดของลูก

ตารางที่ 18 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงอารมณ์โกรธของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
1. วิธีการแสดงออก																
เมื่อมีอารมณ์																
โกรธ																
ก. แสดงกิริยา																
รุนแรงเช่น กระแทบ																
เท้า รองเท้า ตบนอน																
ก้น ตรงเข้าทำร้าย																
ผู้ที่ทำให้โกรธ พูลจ่า																
หยาบคาย	24	96	23	92	19	76	21	84	25	100	22	88	22	88	23	72
ข. แสดงอาการ																
หงุดหงิดหรืออึดอัด																
เชยแสดงออกทาง																
สีหน้า บนประศด																
ประชัน	5	20	6	24	8	32	12	48	4	16	5	20	6	24	3	12
ค. แสดงอาการ																
เงี้ยวเฉยหรือแยกตัว																
เองเช่น แอบไปนั่งตาม																
คำหึง หนีตามการณ์																
หรือบุคคลที่ทำให้โกรธ	4	16	5	20	4	16	6	24	-	-	5	20	2	8	-	-

จากตารางที่ 18 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูกเมื่อมีอารมณ์โกรธ พบวิธีการแสดงอารมณ์โกรธของลูก มี 3 ประเภท คือ (ก) แสดงกิริยารุนแรง (ข) แสดงอาการหงุดหงิด หรืออึดอัด (ค) แสดงอาการเงี้ยวเฉยหรือแยกตัว
 เอง ปรากฏว่าจากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่ามีลูกที่มีอารมณ์โกรธ ลูกจะมีวิธีแสดงออกในแบบ ก. คือแสดงกิริยารุนแรง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์โกรธในข้อ ข และ ค) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต มีจำนวนร้อยละสูงที่สุดคือร้อยละ 100 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 68 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 88 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72

จากตารางที่ 19 แสดงการรับรู้ของแม่ทอวิธีการแสดงออกของลูกเมื่อมี
 อารมณ์กลัว พบวิธีการแสดงอารมณ์กลัวของลูกมี 3 ประเภทคือ (ก) แสดงกิริยารุนแรง
 (ข) แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด (ค) แสดงอาการเงยบเขยหรือแยกตัวเอง
 ปรากฏว่าจากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่า เมื่อลูกมีอารมณ์กลัว ลูกจะมี
 วิธีแสดงออกในแบบ ก. คือแสดงกิริยารุนแรง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการ
 แสดงอารมณ์กลัวในข้อ ข และค) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย
 ลูกคนโต ร้อยละ 92 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88
 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจ
 สูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต
 ร้อยละ 68 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (7) กลุ่ม
 ที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ
 เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 88

จากตารางที่ 20 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูก เมื่อมีอารมณ์คับข้องใจ พบวิธีการแสดงอารมณ์คับข้องใจของลูก มี 3 ประเภท คือ (ก) แสดงกิริยารุนแรง (ข) แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด (ค) แสดงอาการเงิบเฉยหรือแยกตัวเอง ปรากฏว่าวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภทแม่รับรู้มา เมื่อลูกมีอาการคับข้องใจ ลูกจะมีวิธีแสดงออกในแบบ ก. คือแสดงกิริยารุนแรง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์คับข้องใจในข้อ ข และ ค) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 88 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 84 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 92

ตารางที่ 21 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงอารมณ์ใจนาของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
4. วิธีการแสดงออก																
เมื่อนอารมณ์																
อิจนา																
ก. แสดงกิริยา																
รุนแรงเช่น ร้องไห้																
กระแทกเท้า ลง																
นอนคั่น ยื้อแย่ง																
อาละวาด ทูบตีแม่	21	84	23	92	18	72	20	80	20	80	21	84	19	76	18	72
ข. แสดงอาการ																
หงุดหงิดหรืออึดอัด																
เช่น ร้องไห้แง																
ไม่ยอมรับประทาน																
อาหาร ถูกนิ้วมือ	4	16	1	4	5	20	4	16	3	12	5	20	6	24	8	32
ค. แสดงอาการ																
เงี้ยบเฉย หรือแยก																
ตัวเอง เช่น แอบ																
ไปนั่งร้องไห้คนเดียว																
แอบไปซุกตัวอยู่ตาม																
ลำพัง	2	8	1	4	2	8	1	4	2	8	1	4	1	4	3	12

จากตารางที่ 21 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูกเมื่อมีอารมณ์เฉยชา พบวิธีการแสดงอารมณ์เฉยชาของลูก มี 3 ประเภท คือ (ก) แสดงกิริยา รุนแรง (ข) แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด (ค) แสดงอาการเงิบเฉยหรือแยกตัวเอง

ปรากฏว่าจากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่ามีลูกที่มีอารมณ์เฉยชา ลูกจะมีวิธีแสดงออกในแบบ ก. คือแสดงกิริยารุนแรง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์เฉยชาในข้อ ข และค.) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 84 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 72 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 64 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 72

ตารางที่ 22 แสดงการรับรู้ของแม่ทอวิธีการแสดงอารมณ์ขันของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
5. วิธีการแสดงออก																
ของลูกเมื่อมี																
อารมณ์ขัน																
ก. แสดงกิริยา																
รุนแรง เช่น อาละ-																
วาด ทบตี หยิก																
บุคคลที่ถนัด																
การร่าเริงคำพูด																
ร้องไห้	17	68	16	64	21	84	16	64	21	84	20	80	22	88	18	72
ข. แสดงอาการ																
หงุดหงิดหรืออึดอัด																
เซ่น แสดงสีหน้า																
ไม่พอใจ ร้องไห้																
งอแง	7	28	7	28	4	16	7	28	4	16	5	20	2	8	5	20
ค. แสดงอาการ																
เงี้ยวเฉยหรือแยกตัว																
เอง เช่น แอบไม่นั่งซุก																
ตัวอยู่ตามลำพัง แอบ																
นั่งร้องไห้คนเดียว	2	8	2	8	-	-	2	8	-	-	-	-	1	4	2	8

จากตารางที่ 22 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูก เมื่อมี
 อารมณ์ริษยา พบวิธีการแสดงอารมณ์ริษยาของลูกมี 3 ประเภท คือ (ก) แสดงกิริยารุนแรง
 (ข) แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด (ค) แสดงอาการเจ็บแสบเฉยหรือแยกตัวเอง ปรากฏว่า
 จากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่ามีลูกที่มีอารมณ์ริษยา ลูกมีวิธีแสดงออกในแบบ
 ก. คือแสดงกิริยารุนแรง มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์ริษยา ใน
 ข้อ ข และค) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 68
 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 64 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจ
 สูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 84 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง
 ร้อยละ 64 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 84 (6) กลุ่มที่มี
 ฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ
 เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 88 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ

ตารางที่ 23 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงอารมณ์อยากดูอยากเห็นของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%								
6. วิธีการแสดงออก ของลูกเมื่อมี อารมณ์อยากดู อยากเห็น																
ก. สำนววจสิ่ง ต่าง ๆ	11	44	8	32	12	48	11	44	9	36	12	48	9	36	5	20
ข. ซักถาม	16	64	19	76	21	84	17	68	17	68	21	84	19	76	19	76
ค. แสดงสีหน้า สงสัย เช่น คิ้ว-																
หมวด. ปากเปิดกว้าง	4	16	3	12	3	12	6	24	-	-	4	16	1	4	2	8

จากตารางที่ 23 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูกเมื่อมีอารมณ์อยากดูอยากเห็น พบวิธีการแสดงอารมณ์อยากดูอยากเห็นของลูก มี 3 ประเภท คือ (ก) สำนววจสิ่งต่าง ๆ (ข) ชักถาม (ค) แสดงสีหน้าสงสัย ปรากฏว่าจากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่ามีลูกที่มีอารมณ์อยากดูอยากเห็น ลูกมีวิธีแสดงออกในแบบ ข. คือ ชักถามมีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์อยากดูอยากเห็น ในข้อ ก และ ค.) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 64 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 76 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 84 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 68 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 68 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76

ตารางที่ 24 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงอารมณ์สนุกสนานร่าเริงของลูก

ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ			
ชาย		หญิง		ชาย		หญิง	
โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง
จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%

7. วิธีการแสดงออก
 ของลูกเมื่อมี
 อารมณ์สนุกสนาน
 ร่าเริง

แสดงออก														
อย่างชัดเจนด้วยการ														
หัวเราะเสียงดัง														
ปรบมือกระโดด														
โลดเต้น	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100	25	100

จากตารางที่ 24 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูก เมื่อมีอารมณ์สนุกสนาน ร่าเริง พบวิธีการแสดงอารมณ์สนุกสนานร่าเริงของลูกเพียงวิธีเดียวเท่านั้น คือ แสดงออกอย่างชัดเจนด้วยการหัวเราะเสียงดัง ปรบมือกระโดดโลดเต้น มีจำนวนร้อยละสูงที่สุดร้อยละ 100 ปรากฏในทุกฐานะทางเศรษฐกิจสูงหรือต่ำ เพศชายหรือหญิง ลูกคนโตหรือลูกคนรอง

ตารางที่ 25 แสดงการรับรู้ของแมตว่ีธีการแสดงอารมณ์รักของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
8. วิธีกาแสดง																
ออกของลูก																
เมื่อมีอารมณ์รัก																
ก. ใช้คำพูดอ่อน																
หวานกับคนที่ตนรัก	14	56	16	64	14	56	10	40	10	40	11	44	9	36	13	52
ข. โอบกอดคนที่																
ที่ตนรัก	24	96	22	88	23	92	22	88	21	84	21	84	20	80	22	88
ค. แสดงออกทาง																
สีหน้าเช่น ยิ้มแย้ม																
แจ่มใส	6	24	8	32	7	28	11	44	5	20	5	20	5	20	4	16

จากตารางที่ 25 แสดงการรับรู้ของแม่ต่อวิธีการแสดงออกของลูกเมื่อมีอารมณ์รัก พบวิธีการแสดงอารมณ์รักของลูกมี 3 ประเภท คือ (ก) ใช้คำพูดอ่อนหวานกับคนที่ตนรัก (ข) โอบกอดคนที่ตนรัก (ค) แกรงออกทางสีหน้า ปรากฏว่าจากวิธีการแสดงออกทั้ง 3 ประเภท แม่รับรู้ว่าเป็นลูกที่มีอารมณ์รัก ลูกจะมีวิธีแสดงออกในแบบ ข. คือ โอบกอดคนที่ตนรัก มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแสดงอารมณ์รักในข้อ ก และค) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 92 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 84 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 80 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 88

4. ปฏิกิริยาของแมตคอกการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ของลูก โดยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพศ และลำดับที่การเกิดของลูก

ตารางที่ 26 แสดงปฏิกิริยาของแมตคอกการแสดงอารมณ์โกรธของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน								
1. ปฏิกิริยาของ แมตคอกการแสดง อารมณ์โกรธ ก. เฉยปล่อยให้ ลูกแสดงอารมณ์ โกรธ	3	12	9	36	9	36	2	8	6	24	7	28	12	48	8	32
ข. เอาใจโดยการ ปลอบโยน หรืออุ้ม กอดหาของให้เล่น และขนมให้รับ ประทาน	11	44	10	40	12	48	13	52	9	36	10	40	9	36	10	40
ค. สอบถามสาเหตุ ที่ทำให้โกรธ	15	60	13	52	14	56	16	64	9	36	10	40	9	36	10	40
ง. ชู, กู, จ. ที่ ถ้ามบ	2	8	4	16	3	12	2	8	8	32	5	20	9	36	9	36
อารมณ์ไม่ดี	2	8	1	4	1	4	-	-	1	4	3	12	4	16	2	8

จากตารางที่ 26 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์โกรธของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 5 แบบ คือ (ก) เหนย ปล่อยให้ลูกแสดงอารมณ์โกรธ (ข) เอาใจ โดยการปลอบโยน หรืออุ้มกอด หาชองให้เล่น และขนมให้รับประทาน (ค) สอบถามสาเหตุที่ทำให้โกรธ (ง) ชู คุ (จ) ตี ถ้าแม่อารมณ์ไม่ดี ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 5 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์โกรธ แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ค. คือ สอบถามสาเหตุที่ทำให้โกรธ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก, ข และ ง) ในทุกกลุ่ม คือ :

- (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 60
- (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 52
- (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 56
- (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 64
- (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 36
- (6) กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐิกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 40
- (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 36
- (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 40

ตารางที่ 27 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์กลัวของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%						
2. ปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์กลัว																
ก. เจยไม่สนใจ	2	8	1	4	2	8	3	12	4	16	5	20	4	16	6	24
ข. ให้ความอบอุ่น																
ก. ให้ความอบอุ่น																
ข. ให้ความอบอุ่น																
ค. ให้ความอบอุ่น																
ง. ให้ความอบอุ่น																
จ. ให้ความอบอุ่น																
หรือปลอบโยน	24	96	24	96	23	92	24	96	20	80	19	76	19	76	18	72
ค. ให้ความแนะนำ																
ก. ให้ความแนะนำ																
ข. ให้ความแนะนำ																
ค. ให้ความแนะนำ																
ง. ให้ความแนะนำ																
จ. ให้ความแนะนำ																
สั่งสอน	7	28	5	20	6	24	3	12	5	20	3	12	4	16	3	12
ก. สั่งสอน																
ข. สั่งสอน																
ค. สั่งสอน																
ง. สั่งสอน																
จ. สั่งสอน																
ก. สั่งสอน																
ข. สั่งสอน																
ค. สั่งสอน																
ง. สั่งสอน																
จ. สั่งสอน																
กลัว	1	4	2	8	1	4	-	-	3	12	4	16	3	12	5	20

จากตารางที่ 27 แสดงปฏิกิริยาของแมตคอกการแสดงอารมณ์กลัวของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 5 แบบ คือ (ก) เฉยไม่สนใจ (ข) ให้ความอบอุ่นด้วยการอุ้ม โอบกอดหรือปลอบโยน (ค) ให้คำแนะนำสั่งสอน (ง) หลีกเลี่ยงให้หายกลัวด้วยการหาของเล่นให้ (จ) ลงโทษด้วยการคว้า ปราบจู่จากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 5 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์กลัว แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือให้ความอบอุ่นด้วยการอุ้ม โอบกอด หรือปลอบโยน มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก, ค, ง และ จ.) ในทุกกลุ่มคือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 96 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 92 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 96 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 76 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 76 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 72

ตารางที่ 28 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์กับหัวใจของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%								
3. ปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์กับหัวใจ																
ก. เฉย ปล่อย																
ให้ร้องหรืออาละวาด	1	4	3	12	2	8	3	12	4	16	2	8	4	16	5	20
ข. เอาใจโดย																
การปลอบโยน หรือ																
อุ้มกอดหาของให้																
เล่น และขนมให้																
รับประทาน	19	76	18	72	15	60	20	80	13	52	16	64	13	52	11	44
ค. แนะนำ																
สั่งสอน	3	12	4	16	2	8	1	4	1	4	-	-	-	-	-	-
ง. ชู คุ	1	4	5	20	4	16	3	12	6	24	6	24	5	20	6	24
จ. ตี	1	4	2	8	3	12	1	4	5	20	6	24	3	12	4	16

จากตารางที่ 28 แสดงปฏิกิริยาของแมตคอกการแสดงอารมณ์กับข้อใจของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 5 แบบ คือ (ก) เฉย ปล่อยให้ร้องหรืออาละวาด (ข) เอาใจ โดยการปลอบโยนหรืออุ้มกอดหาของให้เล่น และขนมให้รับประทาน (ค) แนะนำสั่งสอน (ง) ชู คุ (จ) ที่ ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 5 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์กับข้อใจ แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือ เอาใจโดยการปลอบโยนหรืออุ้มกอดหาของให้เล่น และขนมให้รับประทาน มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก, ค, ง และ จ) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 76 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 72 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 60 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 52 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 64 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 52 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 44

ตารางที่ 29 แสดงปฏิกิริยาของแมตถการแสดงอารมณ์อันดีใจของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ค่า											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %								
4. ปฏิกิริยาของแมตถการแสดงอารมณ์อันดีใจ																
ก. พยายามหาซื้อสิ่งที่ลูกต้องการให้เป็นบางครั้ง	5	20	4	16	7	28	6	24	6	24	4	16	5	20	6	24
ข. ซื้อสิ่งที่ลูกต้องการให้ลูกทุกครั้ง	4	16	7	28	6	24	5	20	1	4	2	8	3	12	2	8
ค. ปล่อยให้ลูกเลือก	3	12	4	16	2	8	1	4	-	-	4	16	2	8	2	8
ง. หลีกเลี่ยงที่จะซื้อให้	11	44	10	40	8	32	16	64	18	72	10	40	15	60	13	52
จ. เชื่อว่า	1	4	-	-	1	4	1	4	-	-	5	20	-	-	1	4
ฉ. ที่	1	4	-	-	1	4	1	4	-	-	5	20	-	-	1	4

จากตารางที่ 29 แสดงปฏิกิริยาของแมตการแสดงอารมณ์เชิงลบของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 6 แบบ คือ (ก) พยายามหาข้อดีที่ลูกต้องการให้เป็นบางครั้ง (ข) ข้อดีที่ลูกต้องการให้ลูกทุกครั้ง (ค) ปล่อยให้ลูกตัดสินใจ (ง) หลีกเลี่ยงที่จะข้อให้ (จ) คุยว่า (ฉ) ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 6 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์เชิงลบ แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ง. คือ หลีกเลี่ยงที่จะข้อให้ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก, ข, ค, จ และ ฉ.) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 44 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 40 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 32 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 64 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 72 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 40 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 60 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 52

ตารางที่ 30 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์เรื้อรียาของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง								
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%								
5. ปฏิกิริยาของแม่																
ต่อการแสดง																
อารมณ์เรื้อรียา																
ก. เคยไม่สนใจ	3	12	1	4	1	4	-	-	3	12	1	4	3	12	4	16
ข. ให้ความรัก																
เอาใจใส่ต่อลูกมาก																
ขึ้น และให้ความ																
ยุติธรรมในการแบ่ง																
ของเล่นและความ-																
รักเท่า ๆ กัน	15	60	20	80	22	88	19	76	14	56	18	72	17	68	14	56
ค. สั่งสอนอบรม																
ให้รักกัน	5	20	4	16	3	12	5	20	4	16	2	8	3	12	3	12
ง. ดู คำว่า	2	8	1	4	1	4	1	4	2	8	3	12	2	8	4	16
จ. ที่	-	-	-	-	-	-	-	-	2	8	1	4	-	-	-	-

จากตารางที่ 30 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์เรื้อรียาของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 5 แบบ คือ (ก) เฉยไม่สนใจ (ข) ให้ความรักเอาใจใส่ต่อกันมากขึ้น และให้ความยุติธรรมในการแบ่งของเล่นและความรักเท่า ๆ กัน (ค) ตั้งสออบรมให้รักกัน (ง) ดู คำว่า (จ) ที่ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 5 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์เรื้อรียา แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือให้ความรักเอาใจใส่ต่อกันมากขึ้น และให้ความยุติธรรมในการแบ่งของเล่น และความรักเท่า ๆ กัน มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบ กับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก, ค, ง และ จ) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 60 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 80 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 88 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 56 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 72 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 68 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 56

ตารางที่ 31 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์อย่างรู้ยากเห็นของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง	โศก	ร้อง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
6. ปฏิกิริยาของแม่																
ต่อการแสดง																
อารมณ์อย่างรู้																
ยากเห็น																
ก. เฉยไม่สนใจ	1	4	-	-	1	4	6	24	4	16	3	12	2	8	1	4
ข. ตอบคำถาม																
อธิบายให้ลูกเข้าใจ	20	80	23	92	21	84	19	76	20	80	21	84	18	72	19	76
ค. กุเนื่องจาก																
รำคาญ	4	16	2	8	3	12	2	8	4	16	1	4	5	20	5	20

จากตารางที่ 31 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์อย่างรู้ยากลเห็น
 ของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 3 แบบ คือ (ก) เฉยไม่สนใจ (ข) ตอบคำถาม อธิบาย
 ให้ลูกเข้าใจ (ค) ดุ เนื่องจากว่าคำพูด ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 3 แบบ เมื่อลูก
 แสดงอารมณ์อย่างรู้ยากลเห็น แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือ ตอบคำถาม อธิบายให้ลูก
 เข้าใจ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก และ ค) ในทุกกลุ่ม
 คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (2) กลุ่มที่มีฐานะ
 เศรษฐิกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศหญิง
 ลูกคนโต ร้อยละ 84 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76
 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 80 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจ
 ต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 84 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต
 ร้อยละ 72 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐิกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76

ตารางที่ 32 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์ส่วนบุคคลที่น่าเวียงของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ				
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		
	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	โศ	รอง	
	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	จำนวน %	
7. ปฏิกิริยาของแม่									
ต่อการแสดง									
อารมณ์ส่วนบุคคล									
ที่น่าเวียง									
ก. เฉยไม่สนใจ	7 28	5 20	3 12	4 16	3 12	5 20	4 16	6 24	
ข. ยิ้มแสดงความ									
พอใจ	22 88	24 96	24 96	25 100	24 96	22 88	23 92	23 92	

จากตารางที่ 32 แสดงปฏิกิริยาของแม่ต่อการแสดงอารมณ์ส่วนบุคคลที่น่าเวียงของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 2 แบบ คือ (ก) เฉยไม่สนใจ (ข) ยิ้ม แสดงความพอใจ ปรากฏว่า จากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 2 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์ส่วนบุคคลที่น่าเวียง แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือยิ้ม แสดงความพอใจ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก.) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 88 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 96 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 96 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 100 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 96 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 92 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 92

ตารางที่ 33 แสดงปฏิกิริยาของแมตต่อการแสดงอารมณ์รักของลูก

	ฐานะทางเศรษฐกิจ : สูง				ฐานะทางเศรษฐกิจ : ต่ำ											
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง									
	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง	โต	รอง								
	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%	จำนวน%								
8. ปฏิกิริยาของแมตต่อการแสดงอารมณ์รัก																
ก. เฉยไม่สนใจ	1	4	2	8	1	4	2	8	2	8	3	12	8	32	6	24
ข. แสดงความรักต่อยกการกอด อุ้มเอาใจ	25	100	23	92	24	96	23	92	23	92	22	88	17	68	19	76

จากตารางที่ 33 แสดงปฏิกิริยาของแมตต่อการแสดงอารมณ์รักของลูก พบว่าแม่จะมีปฏิกิริยา 2 แบบคือ (ก) เฉยไม่สนใจ (ข) แสดงความรักต่อยกการกอด อุ้มเอาใจ ปรากฏว่าจากปฏิกิริยาของแม่ทั้ง 2 แบบ เมื่อลูกแสดงอารมณ์รัก แม่จะมีปฏิกิริยาในแบบ ข. คือ แสดงความรักต่อยกการกอด อุ้มเอาใจ มีจำนวนสูง (เมื่อเปรียบเทียบกับปฏิกิริยาของแม่ในข้อ ก.) ในทุกกลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนโต มีจำนวนร้อยละสูงที่สุดคือร้อยละ 100 (2) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (3) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 96 (4) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 92 (5) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนโต ร้อยละ 92 (6) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศชาย ลูกคนรอง ร้อยละ 88 (7) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนโต ร้อยละ 68 (8) กลุ่มที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ เพศหญิง ลูกคนรอง ร้อยละ 76